

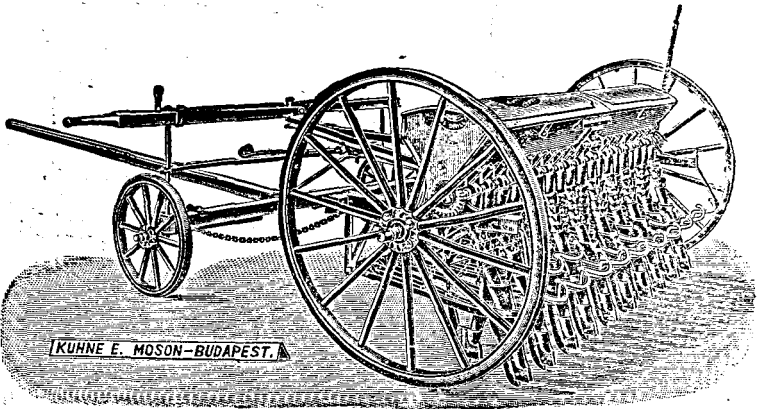
*7. rész,
Tökajtemény*

ERDELYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1907. MÁRCIUS 24.

12. SZÁM.

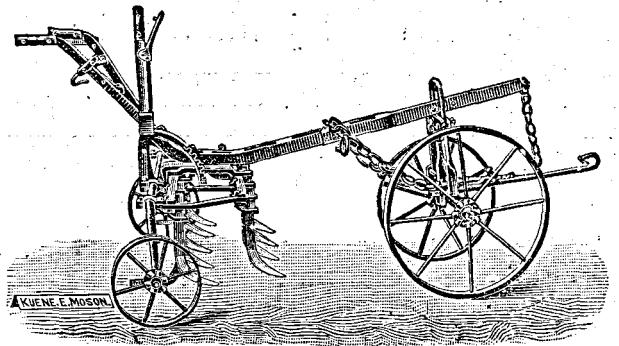

KÜHNE E. hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyárában MOSONBAN

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasu acélekék Mélyítő- és porhanyító eszközök
Rét- és szántóföld-boronák a tavaszi szántás helyettesítésére

„Mosoni Drill“
sorvetőgépek.

1672

Új!
„Econom“ műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
Osborne-Aratógépek

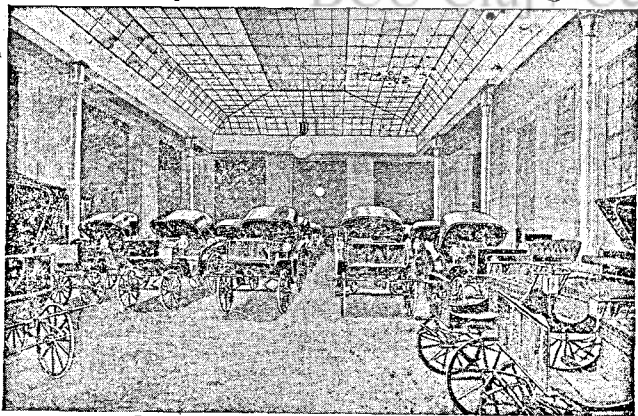
Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a
Fiókraktár: Temesvár, Gazdandvar.

A budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület

védnöksége alatt álló kocsiaru csarnok szövetkezet,
mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja.

VII., Rákóczi-út 72.

Kocsiarucsnak

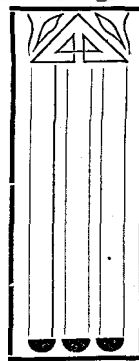

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 72.

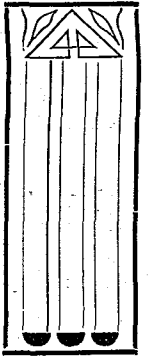
Magyarország legnagyobb kocsiraktára! Mindennemű új kocsik raktáron tartatnak.

Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

Magánjárokát, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakazalókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.
Képviselők jutányos feltételek mellett felvételnek.

Muraközi hidegverü (nori) igás tenyészllovak

vásárlásánál közvetlen a tenyésztőktől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Első rendű referenciák rendelkezésre állanak oly erdélyi uradalmaktól, amelyek segédkezésem folytán vásárolták a muraközi loanyagot. Czimem:

idősb Heinrich Mór

lóvásárló ügynöksége 1883

Csáktornya (Muraköz)

Sürgöncim: Heinrich Senior, Csáktornya.

Gőzcséplőkészletek, 2¹/₂-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb

Mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

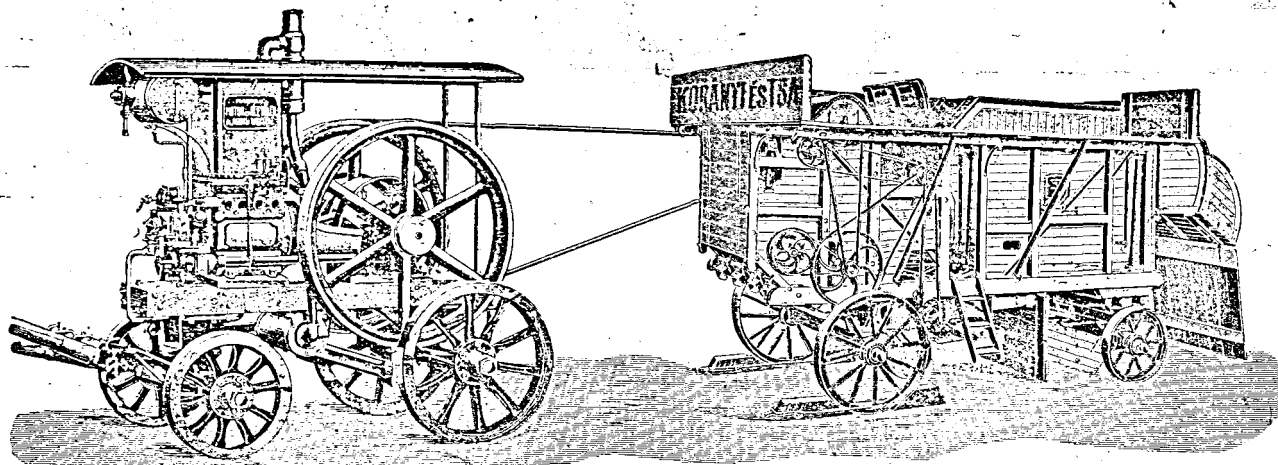
A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

Nemzetközi Motor Gyári Vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

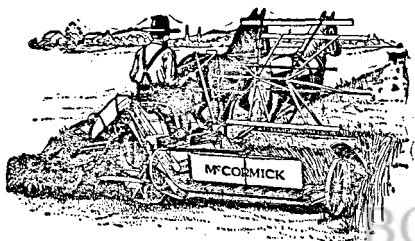
A legolcsóbb üzemű
Korányi-féle
Bensin, nyersolajmotorok
és cséplőkészletek.
Állandó legnagyobb gépkiallítás.
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzék és költségvetés
ingyen!

Nyersolaj motornál a fogyasztás óránként és lóerőnként **1-2 fillér.**

Heucke A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20 éven át bevált kitünő rendszerű
uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felágosítással és ajánlattal készsége-
gel szolgál magyarországi vezérképviselate, a: **Komárom-vidéki takarékpénztár r. t. Komáromban.**

Kedvező fizetési feltételek.

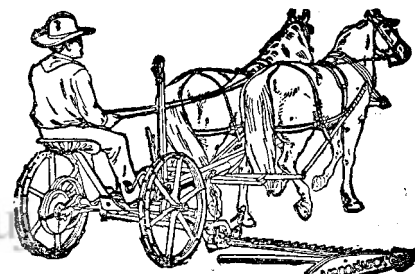
Kéveköto-aratógép.

M^c. CORMICK

csikágói aratógépgyár

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

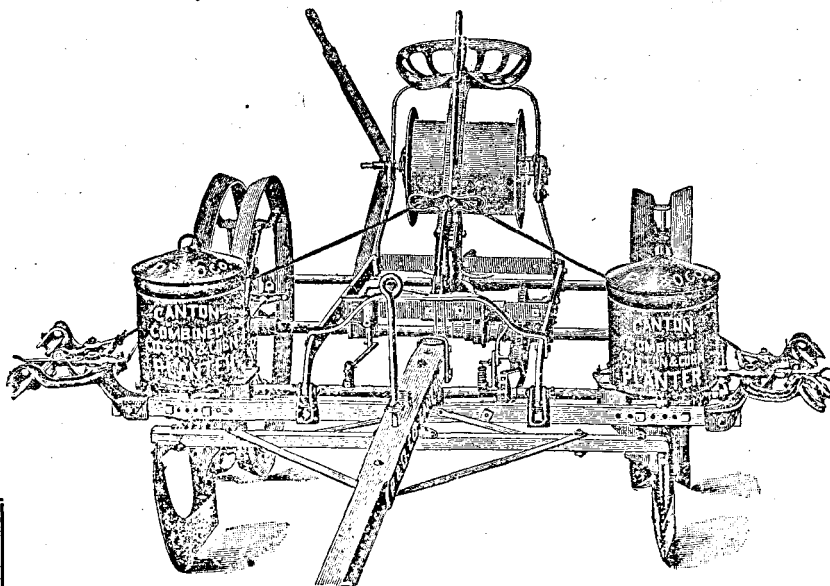
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„New 4” fűkaszalógép.

Különleges gépek:

- Kéveköto-aratógép
- Marokrakó aratógép
- Fűkaszalógép 1857
- Szénaforgatógép
- Szénagyűjtőgép
- „Ohio” tengeriszártépőgép
- Tengeri-morzsológép

„Senior” tengeri-ültetőgép, a mely Herrmann féle rendszerben autom.
négyzetben ültet.

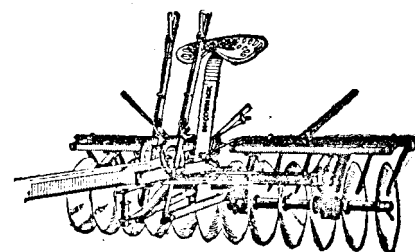
Eredeti amerikai benzín-motorok takarmánykamra és cséplőgép-
hajtás számára.

Részletes képes árjegyzéket díjmentesen küldünk.

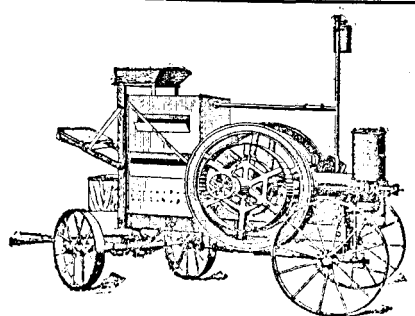
Állandó gépkiallítás Budapestben

Különleges eszközök:

- Tárcsás borona,
tarlóhántásra és vetőszántásra.
- Rugófogas borona,
lazításra.
- Aczel-lókapa,
tengeri- és burgonyakapálásra.
- 14 fogas cultivator.
- Istállótrágya-szórókocsi.

Tárcsás borona.

Benzin-Lokomobil.

Szuperfoszfát-műtrágyákat a legolcsóbb napi
árakon szállít a

„KLOTILD” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

**Kérjük az
előfizetéseket
megújítását!**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Kiegyezés. (r.)	151
Gazdák károsodása a husbevitel korlátozásánál. <i>Straub Domokos.</i>	152
A zsiszikes borsó és lencse fertőtlenítése.	152
Erdélyi gazdatisztek rovata.	
Kérdések a lucernavetésről. <i>Bekeslyi.</i>	153
Egyleti élet:	
Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató választmányi ülése	153
Vegyes közlemények.	154
Hirdetések.	

Kiegyezés.

(r.) Soha közgazdasági kérdés nem tudta még a magyar közvélemény érdeklődését annyira fölkelteni, mint a mostani kiegyezkedési tárgyalások. Nemcsak éber, hanem valósággal lázas figyelemmel kíséri a közvélemény e tárgyalások minden fázisát, még semmitmondó külsőségeért is. Miniszterek szemöldökrángatásából, beavatottak vállvonogatásából, ujságok hiradásaiból egész modern jóslatok kelnek szárnyra. És ezek után a közvélemény hangulata hol dagályos, hol apályos: egyszer a magyar ügy győzelmében hisz rendületlenül, máskor kicsinyhitűen tekint a tárgyalók felé.

A kiegyezési tárgyalások eredménye a magyar mezőgazdaságot érinti a legközelebről. Ez az eredmény csak egy jövőbeli, ma még meg nem lévő iparról fog dönteni, ez az eredmény határozni fog a fölött, hogy kereskedelmünk az osztrák iparcikkek helyett magyar ipartermékeket fog-e forgalomba hozni. De az egész élő, meglévő magyar mezőgazdaság az, melynek életébe vág az, amit a jövő hoz . . .

A kiegyezési kérdések homlokterében a vámkérdés áll. Mi lesz 1908. januárius 1-én, mikor az az utolsó terminus is lejár, amely után az önálló vámterület jogi állapotát a tényleges önálló vámterületnek kell fölváltania, ha új szövetséget, vagy szerződést Ausztriával nem kötünk? Mi lesz? Az eshetőségek a tárgyalások mai állása mellett ezek: lehet, hogy 1908. januárius 1-én valóban vámsorompókat állítanak föl a határon, lehet, hogy a vámszövetséget 1915-ig, vagy 1917-ig meghosszabbítják, lehet, hogy olyan vámszerződést kötnek, amely 1917-én túl is megállapítja a két ország egymáshoz való viszonyát és lehet, hogy a viszonyosság alapján provizóriumokkal fogják föntartani a mai állapotokat.

Sokan vannak, még törvényhozó politikusok közt is, akik az 1908-as önálló vámterület mellett kardoskodnak, akik nem féltik a magyar mezőgazdaságot, az ezen esetben kiállható rázkódásoktól, károsodásoktól. Ám még ha a külfölddel kötött kereskedelmi szerződések nem is gördítenének ez ellen elháríthatatlan akadályt, egész helye-

tünk azt kívánja, hogy múltján el tőlünk ez az eshetőség. Lehet valaki a legleikesebb, legmeggyőzöttebb hive az önálló vámterületnek; de annak nem engedheti kitenni a magyar mezőgazdaságot, hogy háromgyed esztendő múlva olyan helyzet előtt álljon, amely évtizedes előkészületeket, átalakulást kíván meg.

Viszont, amely kevéssé szabad bárkinnek is ezt a lehetetlen helyzetet mezőgazdaságunk fejére idéznie, éppen olyan kevéssé szabad az 1927-ig, vagy 1922-ig való lekötöttség által iparunkat kifejlődésében továbbra is megakadályoznia és ezzel a magyar közgazdaság egyetemes fejlődésének föltételeit ilyen hosszú időre kitolnia. A hosszú lejáratú szerződés engedne ugyan bőven időt a mezőgazdaságnak az előkészületek megtételére, de túlságos messzire tolná ki az ipar nagyarányú kifejlődésének alapföltételét. A provizóriumokkal járó bizonytalanságraól éppen elegendő jutott ki eddig is. Ez a bizonytalanság megbénítja a vállalkozási kedvet az iparban és reánehzedik egyúttal a mezőgazdasági termelésre is.

Az eshetőségek közül, mint számbavehető, megvalósulás alá kerülhető eshetőség csak az 1915-ig, illetőleg 1917-ig tartó vámszerződés választható. A magyar gazdaság álláspontja, nyíltan kifejezett álláspontja az, hogy az önálló gazdasági berendezkedés a szükséges előkészületek megtörténtével a magyar mezőgazdaságra is kívánatos és szükséges. Valóban: tiz esztendő elégséges arra, hogy az állam ezen átalakuláshoz tőle várható intézkedéseket a mezőgazdaság érdekében megtegye, tiz esztendő elég idő ahoz, hogy a gazdák a szükségessé váló üzemi átalakításokat megtegyék. És tiz, ebben a munkában eltelt esztendő után a magyar mezőgazdaság képes leend az önálló vámterületből, a nagy magyar iparból reá háruló óriási előnyöket hasznosítani, fejlődésének kiszélesbült útján tovahaladni.

De hogy ez bekövetkezzék, hogy az önálló vámterület még ezen tisz esztendő múlva is ne mint retteget damokles kardja lebegjen a magyar mezőgazdaság feje fölött, szükséges annak a kétségtelen tudata,

== Jobb és ==
megbízhatóbb
== magvakat ==

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
* **Ödön**

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Gazdasági, főzelek- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

— Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. —

hogy a vámszerződés lejárta után csakugyan önálló vámterületünk lesz, szükséges, hogy a gazdatársadalom az állam hathatós támogatásával az átalakítás nagy munkáját tényleg elvégezze és szükséges az is, hogy az iparnak fundamentumai ezen idő alatt lerakassanak. A magyar mezőgazdaság csak így lesz képes magát az ausztriai piactól elszakítani anélkül, hogy existenciájának kötelekeit szaggatná szét, csak így lesz képes a belföldi fogyasztásban nagyobb hasznot megszerezni, mint azt, amelyet ma az Ausztriával való szabad forgalom nyújt neki.

Sűrű köd burkolja be ma a tárgyaló feleket. A kiegyezési tárgyalások eredményéről nem tudunk ma még úgyszólván semmit. De a magyar közgazdaság strukturájának ösmerete alapján bizonyosra kell vennünk, hogy a magyar kormány ezeket a tárgyalásokat csak a mezőgazdaság existenciájának és az ipar kifejlesztésének szempontjából folytathatja és csak úgy zárhatja le, hogy a mezőgazdaság lételének veszélyeztetése nélkül az ipari fejlődést biztosítsa.

Gazdák károsodása a húsbevitel korlátozásánál.

Kolozsvár városa 1906-ban egy szörny-szülöttel lett gazdagabb, s e szerencsétlent elkeresztelték *szabályrendeletnek*. A bábák és keresztapák belátva, hogy kedvencük abban az állapotban, amelyben született nem élhet meg, kétszer is megoperálták, tettek hozzá és elvették azt megint, — a végeredmény pedig az, hogy *kinces Kolozsvárra nyershúst közfogyasztásra nem, csak magánfogyasztásra 5 kiloig lehet bevinni.*

Egypár szegény mészáros (kiket a szövetezett gazdag mészárosok nem fogadtak kebelükbe), állítólag lopott és fertőző beteg állatot vágott Kolozsvár határában és vidékén s a húst becsempészve — fogyasztási adó lefizetése nélkül hozta forgalomba: — s mert hiba ha valaki lopott állatot vágva embertársait megkárosítja; nagyobb hiba ha fertőző beteg állatot vágva embertársait is fertőzheti és az állategészségnek is árt; még nagyobb hiba ha fogyasztási adó lefizetése nélkül hozza forgalomba, s a várost rövidíti meg; legnagyobb hiba az, hogy ezek a mészáros-mesterség cím és jellegére méltatlan egyének talán konkurrálni mertek a szövetezettekkel azért kellett e szabályrendelet.

Hogy olyan könnyen lehetne lopott állatot levágni a vidéken, kétségbe vonom, hogy fertőző beteg állatokat visznek egy helyről a másikra levágás vagy bármely más célból, lehetetlennek tartom a mai intelligens állatorvosi kar lelkiismeretes ellenőrzése mellett; hogy fogyasztási adó lefizetése nélkül hozták a húst forgalomba, azon csudálkozom, hiszen annyi jövedéki ellenőrt tart a város, hogy minden utcavégére jut két-három, hát ezek az urak ott mit csinálnak, ha nem ellenőrznek? Hogy a szövetezetteknek most jobb, az egészen természetes.

Tegyük fel, hogy az eszme megfogalmazását a város és közönsége s az állategész-

ségügy előbbre vitelének hármass érdeke hozhatta létre, s a fenti kihágások megszüntetésére tényleg meg is született a maga teljes érthetlenségében. De van-e praktikus haszna? Komolyan mérlegelve a viszonyokat, sem elméleti sem gyakorlati haszna nincs és nem is lehet e rendeletnek.

Vagy ellenőrizhető, úgy a közfogyasztásra, mint a magánfogyasztásra bevitt nyers-hus vagy nem; ha az érdekek úgy kívánták *ellenőrizhetetlenség* címen mindenféle nyers-hus bevitelét meg kellett volna tiltani, vagy ha a hivatalok és alkalmazottjaik az ellenőrzésre képesek, nem volt szükség e rendeletre.

Hogy gondolja a tanács ellenőrizhetni a magánfogyasztásra engedélyezett 5 kilós hús-szállítmányokat?

Ha eddig lehetett lopott állatot levágni, ezután is lehet, s mivel most a husnak sehol semmiféle állatorvosi vizsgálata a hustlátó általi megtekintése nem kötelező, a közönség sokkal inkább ki van téve az egészségtelen hússal való fertőzhetésnek mint eddig, s ha éppen akar valaki, a pesti vénasszony módszer szerint kutyahúst is bevihet magánfogyasztásra; ezután is becsempészhetik a magánfogyasztásra szánt húst és eladhatják fogyasztási adó lefizetése nélkül. Hiszen mind csak a régi hivatalok és alkalmazottjaik örökösök ezután is a polgárok vagyona és egészsége felett, csak a copfot ujitották meg. Állategészségügyi szempontból pedig határozottan visszafejlődés e szabályrendelet.

Az ország minden városa beengedi a nyershúst közfogyasztásra s minél több megye be, annál olcsóbban lehet a szükségletet fedezni. Vajjon hogy tudják ezek a városok ellenőrizni a hús bevitelét? Jó volna Kolozsvárról bizottságot kiküldeni az ellenőrzés tanulmányozására. Kinek az érdekét védi tehát ez a szabályrendelet?

A nemes tanács azt akarta talán elérni, hogy a dédelgetett szövetezett mészárosok konkurenciától menten dolgozhassanak? Vagy arra gondolt, hogy ha nem lesz lopott áruval tisztességtelen verseny, úgy a szövetezettek egyedül lévén a küzdő téren, olcsóbban fognak árulni? Tévedett, a hús ma sem olcsóbb.

Sérlemes e rendelet a Kolozsvár vidéki *gazdákra*: 1. állategészségügyi szempontból, mert a mint már az eddigi tapasztalat mutatja, a magánfogyasztásra bevitt hús csempészése nagyon lábra kapott, s az ilyen igazán ellenőrizhetetlen dugáruval az állati betegségek könnyen terjeszthetők.

2. Az állattenyésztésre káros, mert baleset miatt levágott állatjaikat nem tudják értékesíteni. Jól tudjuk milyen gyakran fordulnak elő úgy kiszáradás, mint nagyobb tenyésztőnél fulladás, lábtörés, dőfés miatt hasfal repedés stb. balesetek, s ha nagyon súlyos a sérülés, azonnal le kell vágni az állatot, hogy el ne károsodjék. Mi volt eddig a teendő? Kiszállott az állatorvos és megállapítva a kényszervágás okát, a húst ha alkalmasnak találta, azt közfogyasztásra bocsátotta, miről bizonyítványt állított ki. Kolozsvári mészáros az így levágott, szép egészséges húst elég olcsón megvette; a tulajdonos készpénzt kapott és mindjárt vásárolhatott másik állatot, amely 1—2 év alatt kinőtte magát.

Most már a baleset érte állatot a jobbik esetben, midőn az állat még több óráig élhet, be kell szállítani Kolozsvárra *élve, kocsin*. De hogy? Milyen messze vagyunk mi még attól,

hogy minden községben mentőkocsink legyen, amelyre csigák segítségével az állat feltehető és szállítható lenne. Mivel pedig csak közönséges szekerünk van, tehát arra kell felhuzatni és emelőfákkal feltaszigálni, s ha elgondoljuk mekkora fájdalmakat áll ki a sebesült állat, nem válik dicsőségünkre az ilyen állatvédelem. A kinzás és fáradtság után még megtörténhetik, hogy a közönséges szekeren 5—6 óra hozzat végződő állat hús, a törődés okozta elváltozások miatt nem használható.

Röszsabbik esetben, ha azonnal le kell vágni a sérült állatot, mit csinál ezután a gazda, ha már Kolozsvárra azt egészben nem viheti? — 5 kilonként eladni nehéz — nincs más hátra, mint kiadja „hopsára“ a faluba még pedig hitelbe, s kell majd két év is a mig pénzét rendre megkapja, vagy egyáltalán nem kap semmit. A kizsárdát egy ilyen balesetből kifolyó állategészség tönkre teheti, vagy esztendők kellene a mig kiheveri. A mai rossz viszonyok között még a nagyobb állattenyésztő is megérzi egy állatjának elvesztését.

Az érdekelt és szakkörök figyelmét mind- ezideig sajnos kikerülte e szabályrendelet, de reméljük, hogy az állategészségügy és állattenyésztés hivatásos védője a gazdasági egyesület bizonyosan meg fogja találni a módját, hogy e senkinek, semminek nem használó, de nagyon sok köz- és magánérdeket megkárosító szabályrendeletet a városi tanács hatályon kívül helyezze, s ha már kell valami intézkedés, azt az érdekelték meghallgatásai léptessék életbe.

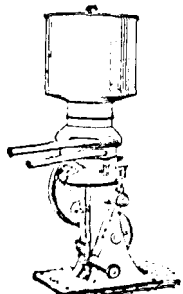
Straub Domokos.

A zsizsikes borsó és lencse fertőtlenítése.

A vetőmag zsizsiktól való megtakarításának legkönnyebb és legjobb módja az, ha csak két éves vetőmagot használunk. A zsizsik ugyanis csak a nyártól a jövő tavasz végéig marad a borsóban és a lencsében s akkor elhagyja azt. Az ilyen mag azután a következő év vetése idején tiszta a zsizsiktól és bizvást használható vetőmagnak.

De megtisztítható az egy éves mag is annyira a zsizsiktól, hogy vetőmagul bátran használható. E megtisztítás szénkéneggel történik. A vetőmagnak szánt magot zsákba szedve, még januárius- és februáriusban meleg helyen (fűtött helyiségben) tartja és február végén, március elején megszénkénegezzük. A szénkénegezés hordóban történik. Egy-egy hektoliternyi irtartalomra átlag 50—50 (ötvenötven) köbcentiméter (fél-deciliter) szénkéneget kell adni, hogy őr hatása feltétlen és teljes legyen.

A hordó egyik fenekét kivesszük, s a másik fenekére állítva, száját jól betömjük és az abröncsokat megszorítjuk, hogy a szénkéneget a hordóból ki ne szívárognon. Ha a hordó jó, megtöltjük $\frac{2}{3}$ -nyira borsóval. tetejébe helyezünk valami mély tányért vagy lapos tálat, ebbe öntjük a megfelelő szénkéneget s azután a hordót kivett fenekével letakarjuk. Minthogy azonban a szénkéneget igen gyorsan alakul át gázzá s a hordófedőül használt fenék mellett könnyen elillannék: ennek megakadályozására e fedőt jól körül kell tapasztani s azonkívül kövel, téglával e fedőt meg is kell nehezíteni, hogy a gáz a fedelet fel ne emelhesse és a gáz ki ne sza-

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyancsak mindennemű tejjgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejjgazdasági gép- és eszkozygyár

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

baduljon. A tapasztáshoz erősen ragadós anyag kell.

Míg a szénkénegezés folyik, vagy ahol szénkénege van, ott pipálni, gyujtót gyujtani tilos!

Ha kész a munka, akkor az így betapasztott hordó 24 óráig bántatlanul marad, azután ki kell gurítani a hordót a szabadba, fedelét le kell emelni s a magot száraz helyen ponyvára teregetni, hogy a szénkénege elszálljon. Másfél óra múlva tiszta a borsó és a lencse s egy óra múlva már nem érezni rajta a szénkéneget. Az így megszénkénegezett magban nincs többé élő bogár s a mag csirája sem szenved s aggodalom nélkül használható vetőmagul.

Ha a zsiszikes magot meleg helyen zsákban tartottuk, legjobb, ha a szénkénegezési való borsót zsákostul tesszük a hordóba. Nem kell félni, hogy a szénkénege nem öli meg a zsákba kötött zsisziket, mert a szénkénege gáza csak úgy tudul be a zsákba is, mint akár a hordóba öntött borsó közé.

Ajánlják a zsiszikes mag fertőtlenítésére a hőt is, mondván, hogy ha a zsiszikes borsót a megsült kenyér kiszedése után a még meleg kemencébe vetjük, a zsiszik elpusztul.

Mint hogy a hevítés sok eshetőséggel van egybekötve s az eredmény mindig kétséges, az a zsiszikes mag fertőtlenítésére nem alkalmas.

ERDELYI GAZDATISZTEK ROVATA.

Kérdések a lucernavetésről.

Eppen most, — a midőn mi egyszerű, falusi gazdák a Maros felső völgyétől, még most is (mint talán országunkban is mindenütt) vastag hóréteggel borított, szürke köddel fátyolozott, szűk térre szorított völgykatlanunkban szomorúan, várva várjuk a természet ébredését — unalmas óráinkban vitatás tárgyát képezték néhányunk között a lucerna vetés módjai.

Ugyanis azon kérdés merült föl, mint első és főkérdés: hogy helyes-e most tavasszal oly talajba vetni a lucernamagot, amely ősszel nem volt megszántva? Illetve elég-e csakis tavaszi szántásba vetni?

Igen vagy nem?

Ha igen: mily esetben, mily körülmények közt, mennyi haszonnal, illetve circa mennyi hozamkülönbség leendene az őszön s tavasszon is megszántott talajban természetű — és a csak is tavasszon egyszer szántott talajban természetű közt?

Ha pedig nem helyes, — miért nem helyes?

Nem lenne-e okosabb ily mostoha, előre már talán elképzelhető időjárás okozta körülmények tekintetbevételével más takarmánnyal használnunk ki azt a most még szántatlan, lucernának szánt földet? Talán jobb lenne, jövő évre egy másikat készítenénk elő? Alapos és jó munkák után eredményesebb hasznot várhatnánk, mintha most bevetnők?

Nagyon örvendének s igen nagy szíveséget tennének nekünk azon nagyobb földön gazdálkodók, kik az „Erdélyi Gazda” című lapnak „Erdélyi gazdatisztek rovata” alatt kimerítő választ adnának fenti kérdéseinkre, hogy ezáltal mi is tanuljunk, ismereteinket bővítsük, de meg hát vitás tárgyunk dülőre is juthasson.

Együttal megjegyzem, hogy gazdatársam egyikének lucernával vetendő földje mérsékelt jó erőben levő, közép kötöttségű homokos agyagtalaj. Termőrétege 150–180 c.-méter

mély; azon alól homok és kavicsréteg. Két évvel ezelőtt meg volt jól trágyázva. A múlt évben tengeri termett. Niucs meg szántva. Téres hely.

A másik gazdatársamnak a földje pedig kötött agyag $\frac{1}{4}$ méter humusz réteggel, elég mély rétegű, de hideg természetű és csak annyiban nedvtartó, mennyiben kedvezően lejtős északi oldalon fekszik. A vizet eléggé áttereszt. Niucs meg szántva. Trágyázva három évvel ezelőtt volt. A múlt évben buza termett. Altalajban niucs kavics. Inkább palás agyag.

Bekecsalyi.

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az E. G. E. igazgató választmánya folyó havi rendes ülését 16 án tartotta meg.

Elnökölt: Br. Jósika Gábor e. alelnök.

Előadott: Tokaji László e. titkár.

Jelen voltak: Gr. Teleki Ferenc, Gruner Károly, Lészai Ferenc, Jakab László, Csérer Lajos, Tulogdi Samu, a Magy Jelz. Hitelbank képviselőjében: Dr. Békési Károly és Bocsánczy László pénztárnok — ig. vál. tagok.

Elnök az ülést megnyitván — a jegyző könyv hitelesítésére felkéri: Csérer Lajos és Tulogdi Samu tagokat.

Mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván — tudomásul vétetett.

A közgyűlési tárgyak előkészítése rendjén:

a) Jakab László ig. vál. tag. előadja a zárszámadás vizsgálóbizottság jelentését, mely szerint az elmúlt évi zárszámadást és mérleget a bizottság megvizsgálván, azokat rendben levőknek találta és a pénztárnoknak a szokásos felmentés megadását az igazgató-választmány által a közgyűlésnek javasolni kéri.

Igazgató-választmány a jelentés értelmében határoz.

b) Ugyanő, a zárszámadás vizsgáló-bizottság nevében, javasolja, hogy tegyen az igazgató-választmány a közgyűlés elé oly értelemben javaslatot, mely szerint mondja ki a közgyűlés, hogy nagyérdemű néhai elnöke: Cs. Szabó József emlékének megörökítése céljából évente kitűzendő Egyszáz korona összegű kiállítási jutalomdíjat rendszeresít, amely az egylet által rendezett kiállításokon mint: „Cs. Szabó József, néhai elnöke, emlékére az e. g. e. által adományozott díj” egy összegben lesz kiadandó.

Igazgató-választmány az indítványt egyhangulag elfogadva, azt a közgyűlés elé terjeszteni határozza.

c) Egyleti pénztárnok jelentését az egylet pénzügyi állapotáról — igazg. választmány tudásul veszi.

d) Ugyanő jelentést tesz az egyleti telekparcellázás eddigi eredményéről, mely szerint az előirányzott 168.000 korona bruttó bevételből eladások folytán eddig befolyt készpénz: 65728 korona, az eddigi szerződések és elő-

jegyzések alapján még bevérandó: 13037 kor. Az el nem adott és elő nem jegyzett telkek értéke: 89235 koronát tesz ki. A telkek leltári értéke volt: 20.000 korona. A befektetés kitétt: 23020 koronát. Az egylet eddigi tiszta nyeresége tehát: készpénzben: 22708 koronát, bevérandókban: 13037 koronát és eladatlan telkek értékében: 89235 koronát tesz ki, vagyis: a telekparcellázás által elért egyleti alaptőke szaporulat egész összege kitesz 124980 koronát, amely összegből a jelenleg nem kamatozó, de értékben növekedő, még eladatlan telkek 89,235 koronát képviselnek. A fennebb kitüntetett alaptőke szaporulat, az új egyleti székház 50.000 kor. építési költségének — amely ezen összeg terhére lett annak idején előirányozva — levonása után és azon felül, tényleg: 74.980 koronát fog kitenni.

Ezen jelentés kapcsán, a zárszámadás-vizsgáló bizottság nevében, Jakab László ig. vál. tag indítványozza, hogy tétessék javaslat a közgyűlés elé oly értelemben, miszerint egynegyede azon feleslegnek, mely az egyleti telkek parcellázásából — a parcellázott telkek eredeti leltári értékének, a befektetett összegnek és az új egyleti székház építési költségének fedezetén felül — megmarad, annak idején a tisztviselői nyugdíjalap növelésére fordíttassék.

Igazgató-választmány a jelentést örvendetes tudomásul vevén, az indítványra nézve — többek hozzászólása alapján, szótöbbséggel — úgy határoz, hogy a kérdésben levő bevérandó felesleg egynegyede minden évi befolyandó kamatjának a jelzett célra mindaddig való tőkésítését fogja a közgyűlésnek javaslatba hozni, ameddig a nyugdíjalap — a később megállapítandó nyugdíjszabályzat szerinti — megfelelő összegre növekszik.

Elnökség előterjeszti az 1907. évi egyleti költségelőirányzat tervezetét, mely 20.466 kor. 61 fillér bevétel, 20,317 k. 55 fill. kiadás és 149 kor. 06 fill. maradvánnyal irányoztatott elő.

Igazg. választmány a tervezetet elfogadván, annak elfogadását a közgyűlésnek is ajánlani határozta.

Jakab László ig. vál. tag a zárszámadás vizsgáló bizottság nevében indítványozza, hogy az egyleti készpénz alaptőkének a mostaninál jobban gyümölcsöző elhelyezése tekintetében az elnökségnek megfelelő megbízás adassék.

Igazgató-választmány az ezen kérdésben való határozathozatalt, tekintettel a küszöbön álló elnökválasztásra, egy későbbi ülésre halasztja.

Bocsánczy László e. pénztárnok az Erdélyi Bank által — további intézkedésig — az egylet részére tett évi 100 korona alapítványt jelentett be.

Ülés a bejelentést köszönettel tudásul veszi.

Titkár bejelenti, hogy a földm. miniszter 98367–906. sz. leiratával a folyó évre 6 K. 94 fill. egységárban 150 q. katonai takarm.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda!

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

☛ Telefon-szám 567.

☛ Telefon-szám 567. ☛

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

corpát bocsátott az egyeslet tagjai rendelkezésére, mely mennyiség már az elnökség által a tagok között ki is osztatott.

Szolgál tudomásul.

A Kereskedelemügyi miniszter 91152-907. sz. leirata, mely arról értesít, hogy az adómentes motorbenzin mérsékelt eladási ára a folyó évre q-ként 20 koronában állapított meg — a hivatalos közlönyben leendő ismertetésre kiadott.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek a legelőgazdasági törvény megalkotása tárgyában az egylethez intézett megkeresését — ülés, javaslattétel végett: elnökségből, Jakab László, Lészai Ferenc és Szász István tagokból álló bizottságnak határozza kiadni.

Titkár bejelenti, hogy a Baromfi-tenyésztők Orsz. Egyesületének a mesterséges költetőgépek népszerűsítése tárgyában, illetve a költetőgépek kezelésének betanítása céljából általa rendezendő tantolyamok létesítése érdekében az elnökség a kívánt támogató intézkedést megtette.

Szolgál tudomásul.

Az erdélyi szász gazdasági egyesület támogatást kér azon felterjesztéséhez, melyben a marhaszó szállítási díjának a kisküküllői völgyi helyi érdekű vasút vonalán való leszállítását az illetékes miniszterektől kérte.

Ülés pártoló felterjesztés küldését határozza és a felterjesztésben főlemlitendőnek tartja, hogy a nyalósó-brikettek minősége nem felel meg céljának.

A brassóvármegyei gazdasági egyesület a csángó gazdák részére felállítandó vándorkönyvtár céljára könyvek adományozását kérven — igazgató-választmány az egyeslet könyvkiadóvállalata által kiadott összes füzetekből 2 teljes példány adományozását megszavazza.

A nográdvármegyei gazdasági egyeslet pártolás végett megküldi a kereskedelmi miniszterhez intézett azon felterjesztését, melylyel az egy mázsás terményszállító zsákoknak a forgalomból való kitiltását, illetve vasuti szállításra csak a régi egy hektoliteres zsákoknak az elfogadását kérelmezi.

Ülés a kérés pártolását — a plombozott takarmánymagvak zsákjaira ki nem terjedően — elhatározza.

Uj alapító tagokul bejelentetnek: br. Bálint György és ifj. gr. Teleki Géza.

Örvendetes tudomásul szolgál.

Titkár bejelenti, hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezetével az egyeslet védnöksége alatti erdélyrészi vezérképviselő tárgyában kötött szerződés aláírta, a vezérképviselőt még március hónapban fel fog állíttatni.

Igazgató-választmány a jelentést örömmel vévén tudomásul, elnökségből, titkárból, br. Mannsberg Sándor és Bocsańczy László tagokból álló bizottságot kéri fel, hogy az egyeslet részére biztosított jutalékok hovaforrását illetőleg a jövő ülésre javaslatot tegyen.

Gruner Károly vál. tag indítványozza, hogy az egyeslet a Kolozsvárt felállítani tervezett növénytermelési kísérleti állomás szervezését, a földm. miniszternél sürgesse meg. Ülés az indítvány értelmében határoz.

Ugyanő indítványozza, hogy az egyeslet szerezzen tájékoztatást az iránt, hogy a mezőgazdasági munkásbajok a hazarész mely vidékén és mily mértékben mutatkoznak és tegyen esetleg intézkedéseket a viszonyok javítására.

Igazgató-választmány megbizzza titkár, hogy a szükséges tájékoztatást megszerezve, a legközelebbi ülésen tegyen e tárgyban jelentést.

Titkár előadja az elnökség azon indítványát, mely szerint: Mondja ki az igazgató-választmány, hogy az egyeslet:

a) a vidék szükségleteinek könnyebb megismerhetése és megfelelőbb kielégíthetése tekintetéből,

b) szélesebb körű közcélu akciók gyorsabb és hatékonyabb keresztülvihetésének előérése és

c) általában az egész országrészre kiterjedő egyeslet működésnek intenzívebbé tétele céljából —

az egyeslet alapszabályok XI. 39—42. §§-ai ban kontemplált „vidéki képviselőségek”-ből a folyó évben legalább tizenkettőt — és pedig: Déva, Fogaras, Székelyudvarhely, Sepsiszentgyörgy, Csikszereda, Segesvár, Szászváros, Nagyenyed, Marosvásárhely, Marosludas, Torda és Dicsősöntmárton székhelyekkel — megalkakít.

Igazgató-választmány az indítványt egyhangulag elfogadta és annak mielőbbi megvalósítását elnökségre bizza.

Réti János egyeslet tag azon beadványát, melyben „Vetőmagtermesztés és nemesítés” című művét az egyesletnek megvétele felajánlja — igazg. választmány az egyeslet könyvkiadó vállalatához áttenni határozta.

Több tárgy nem lévén — elnök az ülést bezárta.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Megbiztatás.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a törvényhatóságokat, gazdasági és kertészeti egyesületeket értesíti, hogy Csárics Sándort (lakik: Végfalva u. p. Stridó Zala-vármegye) további egy év tartamára megbizta, hogy a *gyümölcsészet* terén gyakorlati utbaigazítások megadása s az ezzel összefüggő gyakorlati munkák végrehajtása céljából a *nagyközönség* megkeresésére rendelkezésre álljon. Nevezett elvállalja a gyümölcsösök tervezését, ily tervek készítését és pedig egy holdig terjedő terület után 20 koronáért, egy holdtól 10 holdig holdankint 10 K, 10 holdtól 50 holdig 5 K. és 50 holdtól kezdve 3 K. holdankénti árban. Gyümölcsösök telepítését, gyümölcsfák metszését, kertek kezelését végzi ellátás nélkül 10 K, ellátással pedig 6 K. napidíj, II-od oszt.

vasut és I. oszt. hajó utiköltség és esetleg bakocsi nem bocsátatnék természetben rendelkezésére — kocsi bér felszámítása mellett.

— **Méhészeti előadások.** Az állami méhészeti vándortanítók folyó évi április-hónapban, az alábbi napokon és helyeken tartanak előadásokat:

Tóth János hatodik kerületi, székhelye Nagyenyed. 8-án Szervestyén, 9-én Karánsebesen a tanítóképezdénél, 10-én Lugoson a földmivesiskolánál, 11-én Igazfalván, 12-én Alkenyerén, 13-án Drombáron, 15-én Székfalván, 16-án Zsidven, 17-én Spinen, 18-án Balázsfalván a tanítóképezdénél, 19-én Türon, 20-án Monoron, 22-én Oláhsályin, 23-án Kerelesszentpálon, 24-én Oroszin, 25-én Nagylakon, 26-án Magyarcsesztyén.

Nagy János hetedik kerületi, székhelye Kolozsvár. 10-én Papfalván, 11-én Szamosfalván, 12-én Kolozsborsán. 13-án Szamosújváron a tanítóképezdénél és a méhész körtelepén, 15-én Sósmezőn, 17-én Görgény-szentimrén az erdőri szakiskolánál, 18-án Laposnyán, 21-én Marosszentkirályon, 22-én Magyar-dellőn.

— **Baromfi-kiállítás és vásár.** A Gazdasági Egyesület által tervezett baromfi-kiállítás és vásár kiállítási bizottsága folyó hó 3-án tartotta első gyűlését, melyen a „Baromfi-kiállítás és vásár” tervezete letárgyaltatott és elfogadtatott. A kiállítás az Erzsébetkertben, a tornacsarnokban és tornaterén fog megtartani folyó évi szeptember hó 15, 16, 17. napjain; a kiállítás tervezete még e hóban ki fog nyomtatni 100 példányban. Ferkérjük kereskedőinket és iparosainkat, hogy akik hirdetést óhajtanak a kiállítási tervezet füzetébe közölni, mielőbb sziveskedjenek a hirdetés szövegét a Gazdasági Egyeslet titkári hivatalába beküldeni. A hirdetési díjak rendkívül jutányosak. Egy egész oldal 6 korona, fél oldal 3 kor., nyolcad oldal 2 kor. Augusztus hóban ki lesz nyomtatva a kiállítási katalógus szintén 1000 példányban s abban a „Kiállítási Tervezet”-ben közölt hirdetések minden díj nélkül újra közöltetni fognak. Németh Pál kiállítási titkár.

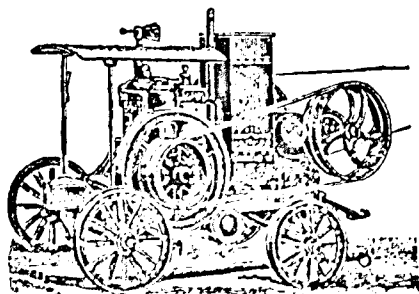
Az amerikai közméte-lisztharmat. Az orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési miniszteri biztos körlevélben tudatja, hogy Amerikában az Egyesült Államokban mintegy tíz év óta a közméte (egres) bokrokon egy új és veszélyes lisztharmat betegség lépett fel, mely nemcsak a közméte bokrokat teszi tönkre, de átmege a ribiszkére is és ennek természetét is kérdésessé teszi.

A betegség okozója a „Sphaerotheca mors uvae” nevű lisztharmatgomba, amely ellen a védekezés igen nehéz és nem is vezet mindenkor sikerre. A legbiztosabb védekezési eljárás még eddig a beteg bokrok teljes kirtása és a helyszínén való elégetése.

Ezen veszélyes betegség már el van terjedve Európa majdnem minden államában; sőt az osztrák cs. k. földmívelésügyi miniszter értesítése szerint az osztrák tartományok közül is már Morva- és Csehországban, Alsó-Ausztriában, Salzburgban és Gácsországban több helyen fellépett.

Nincs kizárva, hogy hazánkban is feltalálható lesz ezen veszélyes betegség.

Ilyen körülmények között a határzárlat és a növényforgalom korlátozása már nem vezetne célra és ennek alkalmazásától a m. kir. földmívelésügyi miniszterium kénytelen

Oberurseli Mótorgyár Részv.-Társaság Oberursel.

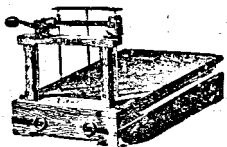
Iroda és raktár: VI., Ó-utca 6. szám.

MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM” BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MÓTOR.

4000-nél több üzemb. ■ Könnyen kezelhető. ■ Villanyos gyújtással. ■ Okl. gépész felesleges. ■ Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. ■ Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitramegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárosd (Fehérmegye). Sándor Pál Mező-Bánd, 1810

Albisi Béla Alsó-Szováta, Lőte Lázár Kaál.

Hesz-féle mérlegek

gazdasági használatra, mint: szekér-, marha-, raktár-, százas, tízedes- és tolösulymérlegek. — Elismert kitűnő elsőrendű gyártmány, mely valamennyi megküldetett kiállításon legmagasabb díjban részesített.

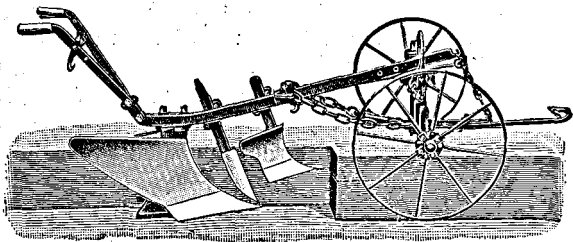
Hesz Viktor,

1868

I. Erd. hidmérleggyára

Nagyszében.

Árlapok ingyen és díjmentesen küldetnek.

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel. páncélemezekkel

acél gerendelyvel

állítható szarvakkal, önvezetéssel

1801-II. Többvasú ekék.

Finom-, szántás, csukló-, rét boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek,

Superior sorvetőgépek, triőrök.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP-ig. Ipari mozgonyok 100 HP-ig.

Szőlőoltványok gyökeres zöld és fás oltványok,

Rip. Portalis és Rupestris alanyon: Batai, Balafánt, Erdei, Ezerjó, Furmint, Mézes, Járdovány, Muskat Lunel, Olasz Risling, Oportó, továbbá Csaba Gyöngye, különféle Chasselasok, Muscatalok s különleges csemege fajok. **Gyökeres és sima alanyvesszők,** Portalis, Rupestris. Berlandiere, Puritan, Othello és fagymentes európai nemes vesszők kaphatók szavatosság mellett a felszámolt filloxera ellen védőkező első miskolci egyület alólírott titkárja által átvett oltvány iskolájából. Kivánatra árjegyzéket küld. **Fischer Lajos Miskolcon.** 1863

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszeheni földhitelintézet“

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy «szaladó ügynököknek», — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzügytétel közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem űlni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt veszít és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaügynökség.

Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

FISCHER

-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvával óvhatók meg a legbiztosabban a kazlak, gépek és kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 24 év óta fennálló FISCHER-féle zsák- és ponyvagár Budapest, V., Nádor-u 31-33, az ország legnevesebb uradalmainak szállítója. 1806

Mindennemű juta- és lenzsákok gyártása

Ponyvakölcsönző intézet.

Ügynököket

egy-
es
város-
sok
vagy
vármegyei

területére, kedvező feltételek mellett biz meg

Pénzszekrények

eladásával, esetleg mintaraktárral kapcsolatban

NEY és EPSTEIN cég BUDAPESTEN,

Vl., Podmanický-u. 4. a Becher és Hildesheim-féle és a „Panzer“ A Kt gcs. pénzszekrény-gyárak magyarországi vezérképvisellete.

A LAFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Dávid S. J.

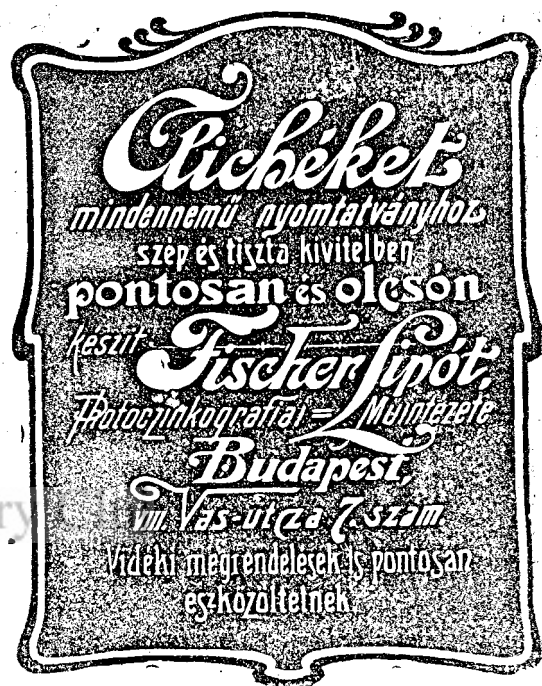
kocsigyártó és kocsifényező
üzlete

BUDAPEST,

V., Vigszinház-utca 3.

Raktáron vannak különféle alakú kocsik. Régi kocsik előnyös feltételek mellett becseréltetnek s kijavított s fényezett állapotban ismét eladatnak.

1821

Eladó

szőlőoltványok.

Hiányok pótlására: Kétéves, dus gyökérzet-
tel százanként 20 kor.

Telepítésre: Gyökeres zöld oltvány ezre 160
kor. — Sima zöld oltvány ezre
80 korona.

Fásoltvány I. oszt. ezre . . . . . 200 kor.

Mind Riparia Portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor- és csemege fajokban.

Teljes tisztelettel:

Csépány Mihály

1850

Gyöngyös.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszertől II-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve.

Sürgöncim: Kalmár-rostagyár.

Telefonszám 394.

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű 1735

világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsavart kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

lévén eltekinteni — ezen uton figyelmezteti komolyan a kertészkedő közönséget, miszerint egres és ribiszke töveknek a külföldről való hozatalától saját érdekükben tartózkodjanak.

Felkéri arra is az érdeklődő közönséget, miszerint minden a kertjükben vagy vidékükön felmerülő és a községtelepítéshez emlékeztető gyanus esetet hozzá haladéktalanul bejelentésnek.

— A kertészeti tanintézet áthelyezése. Darányi földm. miniszter elhatározta, hogy a budapesti kertészeti tanintézetet a főváros más pontjára, vagy a székvároshoz közel eső más helyre telepíti. Az ok, mely ezt az elhatározást megérlelte, a jelenlegi tanintézetnek az oktatás céljaira alkalmatlan és szűk volta, az intézet kert és kísérleti telepének kicsinyisége és az a körülmény, hogy a tanintézettel szomszédos helyek drágák, a miatt nem vehetők meg, de emellett talajösszetételük sem alkalmas kertészeti művelésre. Megjegyezzük, hogy az intézetet vincellérképzőből alakították át. Ezért volt egynemely hiánya. A miniszter szándéka, hogy modern s minden szükségletet kielégítő intézetet rendez be a kertészeti szakismeretek tanítására.

— Bikavásár Csikszeredán. Csikvármegye Gazdasági Egyesülete, mint megyei mezőgazdasági bizottság 1907. évi április hó 10-én Csikszeredában XIX. évi bikavásárt rendez, melynek tervezete szerint: A bíráló-bizottság által alkalmasnak talált tenyészbikák tenyészvizsgálóval láttatnak el. Idegen vármegyéből hajtott bikák is bírálat alá vétetnek a vármegyei községek által csak az esetben vásárolhatók meg, ha itt tenyészvizsgáló-ványt nyernek. A vármegyei járási mezőgazdasági bizottságok által tenyészvizsgálóval ellátott bikák vizsgálat alá nem vétetnek, Felülvizsgálat alá állíthatók azonban olyan bikák is, melyek részére a járási mezőgazdasági bizottság a tenyészvizsgáló-ványt ki nem adta. A tenyészvizsgáló-ványos bikák közül a községek előljáróságai, vagy a közbirtokosság megbízottai szabadon választhatnak s a vételért a tulajdonossal kiakudhatják. A kerületi kir. állattenyésztési felügyelő a községek részére a tenyészvizsgáló-ványt a felhajtáshoz és szükséglethez képest lehetőleg ezen vásáron fogja beszerezni s azok árát az arra igényt tartó községek helyett 10% árkedvezmény és három féle kamatmentes részletfizetés engedélyezése mellett kiutalni. A községek részére vásárolt bikák az átvétel napjától számított egy évre államköltségen biztosíthatnak. A bemutatáshoz hajtott községi bikák gondozói érdemükhez képest jutalomban részesíttetnek. A bíráló bizottság csak olyan tenyésztők bikáit vizsgálja meg díjtalanul, kik az egyesületnek legalább évdíjas tagjai. Azok, kik az egyesületnek nem tagjai, ha tenyészvizsgáló-ványt akarnak nyerni, kötelesek az egyesület pénztárába 2 koronát a

vizsgálat megkezdése előtt befizetni. Azon községek előljárói, vagy megbízottai, melyek részletfizetésre kívánnak tenyészvizsgáló-ványt vásárolni, ezen szándékukat előlegesen az egyesületi irodában (vármegyei ház) jelentsék be, avagy legkésőbb a vásár napján reggel 8 órakor az irodában: jelentkezzenek és hozzák magukkal a község pecsétjét. A bírálatokat és a vásár ügyeit az állattenyésztési szakosztály a kerületi m. kir. állattenyésztési felügyelővel intezi.

— Állatjárvány Németországban. A Németbirodalom Franciaországgal határos nyugati részét, Elzászt, a száj- és körömfájás járványos elharapódzása fenyegeti. Franciaország keleti részén meglehetősen mértékben pusztít a betegség és mivel a német kormány nem zárta el kellő időben a határt, a járvány átszármazott Németország nyugati részére is. A kormány most már minden tőle telhető elkövet, hogy a német állatállomány esetleges nagyobb mérvű pusztulásának elejét vegye, amiben nagy segítségére van az állategészségügyi törvények szigorú intézkedése. Az illetékes hatóságok által a ragály továbbhurocolásának meggátlása kimondott zár és ellenőrzés tudatos kijátszása fogsággal büntetetik, amely egy évre is terjedhet, oly esetben pedig, amidőn a tudatos kijátszás következtében állatellullás is fordul elő, a fogság egy hónaptól két évig terjedhet. E szigorú intézkedések meg is hozzák a kívánt eredményt, mert minden gazda, minden állattartó siet még a gyanus állatját is bejelenteni, úgy, hogy a lokális járvány is csakhamar megszüntethető. Állatcsempészlet meg egyáltalában lehetetlen az ily határozat kijátszása nem bíráltatik oly enyhén, mint nálunk.

— Zöldtrágyázási és műtrágyázási kísérletek Szolnok-Dobokában. A szolnokdobokai gazdasági egyesület istállótrágyával nehezen hozzáférhető hegyi fekvésű, kizsárolt vagy már a természetből fogva sovány talaju szántófölddel bíró 10 gazdával az idén is mű-, illetőleg zöldtrágyázási kísérletet ohajtván végeztetni, ez érdekében a tavasz nyitásával kész öket teljesen díjmentesen 1 kat. holdra szükséges szuperfoszfát műtrágyával és az 1 holdnyi terület bevetéséhez szükséges zabos-borsóbükköny keverékből álló vetőmagban részesíti. Ezzel szemben köteleles a vállalkozó a műtrágyát és vetőmagot Désen átvenni, a műtrágyát 1 hold, lehetőleg ugarnak szánt területre kiszórni és lehetőleg még márciusban a műtrágyázott területet a magkeverékkel bevetni, majd pedig a midőn a termelt keverék virágzásban lesz, anélkül, hogy előbb lekasználja, alászántani. Ezen területet és közvetlen mellette egy hasonló nagyságú területet köteleles lesz őszi búzával vagy rozsossal bevetni. A két szomszédos őszi vetés (az 1 hold zöldtrágyázott és 1 hold trágyázatlan) külön-külön aratandó és cséplendő, hogy a kísérlettevő a

szalmában és magtermésben mutatkozó különbségről megbízható jelentést tudjon tenni. Az egyesület havi értesítője kiemeli, hogy Bánffy Ferenc br. kissármási gazdaságában, már hét év óta nagy mértékben alkalmazzák a zöldtrágyázást. A gazdaságban őszi búzát kizárólag csak zöldtrágyába vetnek (120 holdon). Nagy érdeklődés van a zöldtrágyázás iránt Szolnok-Dobokában; Kolozsmegyében még senki nem csinálja. Az elmúlt (1906) évben termelt 80 holdon (zöldtrágyás és műtrágyás) őszi buza holdanként 12, métermázsa (78 kilós), 40 holdon pedig, melyet egész nyáron 3 turma juh trágyázott, termelt holdanként 9, mázsa 74 kilós buza.

— Székelykocsárdi határban 130 hold tagosított birtok szép nagy belsőséggel együtt jutányos áron megvehető április 13-án d. e. 10 órakor a felvinci járásbírósnál. Ezen hirdetett birtok Baktsi Erzsébet tulajdona és a kitűzött napon árverés utján fogják eladni. (z.)

— Helyreigazítás. Vettük a következő levelet: Az »Erdélyi Gazda« sek. szerkesztőségének Kolozsvár. »Védekezés az aratósztrájk veszedelme ellen« cím alatt az »Erdélyi Gazda« f. hó 10-iki számában egy olyan cikk jelent meg, a mely csak téves és az érdeklőt félgyoldalu információjára alapján láthatott világot. Hivatkozunk »Köztelek« f. é. március hó 9-én megjelent számára és annak 532. oldalán erre vonatkozó cikkére és a magunk részéről is a leghatározottabban valótlannak mondjuk azon állítást, mely szerint a csanádmezei aratógépezet szövetkezet a »Johnston Harvester Company« gépeit a hazánkban forgalomban levő gépek összehasonlítás probája után a legkiválóbbnak és a hazai viszonyoknak legalkalmasabbnak találták a mennyiben ezen összehasonlítás proba fenti szövetkezet részéről soha és sehol meg nem történt. Élünk a »Köztelek« azon szavaival, mely szerint sokféle oka lehetett a szövetkezetnek éppen ezen gépek beszerzésére, de összehasonlítás probák alapján ezen vétel semmire sem nem történt. A többiekben is a »Köztelek« említett cikkére szoritkozunk. A mennyiben, mint fentemlítve, a b. lapjában megjelent cikk, szerintünk csakis téves információk alapján jelenhetett meg és a gazdaközönség félrevezetését tendenciozusán nem célozhatta, kérjük az igazság kedvéért, ezen cikk revokálását. Reméljük, hogy a tek. Szerkesztőség a szóban levő cikket helyesbíteni fogja és maradjon teljes tisztelettel Mc Cormick Harvesting Machine Company, Budapest, V., Alkotmány utca 12. E. Knecht. (v.)

— Nem kell reklam az Első Alföldi cognacgyár által készített »Radial Elixirnek«. Nagyon kevés ember van már, ki ezen gyógykatasu italt nem ismeri.

— Menyecske nélkül nem ér az élet semmit sem, hát még Menyecske-likör nélkül, amit Kecskeméten lehet az Első Alföldi Cognacgyárnál megrendelni. 1709

MOTOROK

gáz, benzin, szivógáz és nyersolaj

üzemre. Malomberendezések, villany-motorkok, dynamók a legnevesebb gyárakból, legjobb minőségben, feltűnően olcsón.

Teljes cséplő-készletek mindennemű üzemre. Villany-berendezéseket szakszerűen, jól és olcsón végzünk!

Benzin- és gőzekék!

László és Sugár technikai üzlet Budapest, V., Váci-körút 74/d.

Telefon 47-20.

Telefon 47-20.

Önműködő mérőkészülék, mely a felmért tárgy nagyságát pontosan önműködőleg mutatja. Darabja csak 3 korona. Mindenkinek alkalmas és örökös.

Kolozsvári Takarékpénztár És Hitelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: 1.200.000 K. Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: 539.522 K. 40 f.

Betétek könyvecskére és folyószámlákra: 9.328.092 K. 84 f.

■ Irodái: Bankosztály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában. ■

■ Aruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. ■ Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt. ■

Üzleti órák délelőtt 9—12 óráig, délután 3— $\frac{1}{2}$ 5-ig.

Betéteket elfogad könyvecskére vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcsonőket készpénzben ad ház és földbirtokra 10—65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketerlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcsonőket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitol váltókat a legmérsékeltebb kamat mellett

Folyószámlal hiteleket nyújt akár jelzálogi, akár értékpapir fedezet mellett.

Értékpapirokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyszintén sorsolt értékeket is.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok aruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő aruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.

Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármily mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönőket ad bármilyen ingóságra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamat mellett. 1007

Kerestetik

tanyára egy nős ispán

vagy segédtszt,

ki okvetlen románul is beszél.

Nevezett a rendelkező tiszt mel-

lé lesz beosztva.

Cím a kiadóhivatalban.

1880

KLINGER HENRIK

(GYÁRTELEPEK: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér II.

Ajánlja készítményeit, u. m. lisztes, korpa- és gabona

Zsákokat

lenből, kenderből és jutából, vagy varrás nélkül. Továbbá

vízmentes ponyvákat

gépekre és kazlakra, nyers székér- és repce-ponyvákat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vízmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

1815

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.

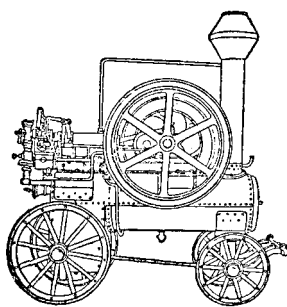
Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúzó.

1475

Beck és Gergely

Budapest, V., Váci-ut 12.

1725 **Benzinmotoros cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.**

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.

Teljes olajgyári berendezések.

Elismert legjobb kivitelben szállíthatnak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

„A Hunyadmegyei Első Gőzeke Vállalat“

1907. évre elvállal

tavaszi és őszi bérszántást ^{ugy-szintén} rigolozást.

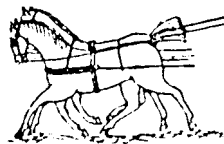
Működni legfőképen a Marosmentén és a Mezőségen óhajt. A szerződések lekötése a szántatni kívánók érdekében is sürgős, mert a szántási tervzet már e hóban elkészül s a később jelentkezők beiktatása nehézségekbe ütközne.

Bővebb felvilágosítással szolgál: _____

Barcsay Andor dr. országgy. képviselő irodája:
Budapest, V., Akadémia-utca 9.

SCHMIDT M.

szijgyártó, nyerges és bőröndös Budapest, VIII., Rákocsi-ut 25. a Vas-u. sarkán. Ajánlja saját gyártmányú kocsizó- és lovagló szerszámait, utazó- és kézi bőröndök női kiegészítőit (ridikül) és övek, pénz, szivar- és cigaretta-stb. tárcáit. Árjegyzék ingyen. 1859

Akácfa 1—2 éves ezre 5 kor.

Öt évesek átültetettek 3—5 cent. átméretű szép sorfák 2 méterre visszavágva waggonba rakva: száza 25 korona, ezre 200 korona.

Szabó Lajos lelkész,

Apostag. 1836

Ur! Rezső

sertésbizományos Budapest, VIII., Bórkocsis-utca 12.

Telefon: 97—05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

Elsőrendű vetőmag:

Váltó-buza az őszi vetésekben előforduló egérkárok kijáratására legalkalmasabb, minthogy az őszi buzától alig különbözik és márciusban elvetve, azzal egyidőben érik . . . . . **15 kor.**

Székely-tengeri kertben nemésített, igen korán érő . . . . . **15 kor.**

Duppau-zab . . . . . **17 kor.**

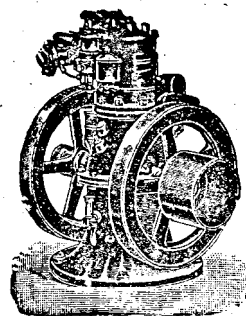
Bükkönymag . . . . . **17 kor.**

métermázsánkénti árban kapható özv. gróf Pejácsevich Árthurné Mező-őri uradalmában Arak Virágosvölgy vasuti állomáson, vevő zsákjaiban értendők.

1864 Öt métermázsánál kevesebb nem szállítatik.

Megrendeléseket elfogad Nagy Gyula urad. intéző Mező-Ör, u. p. Kolozs.

Takarmányozó gépek hajtására legjobbnak bizonyult a Reformatör-benzinmotor!

Referenciák:
Dr. Györi Kautz Gyula, Györgyháza, u. p. Bóny.
Szódrákos-Csörög-Gödi gazdaság, Szódrákos.
Klein Andor, Szatmár.
Vermes István, Sikabony.
Hatvani cukorgyár, Hatvan stb.

Kérjen ajánlatot

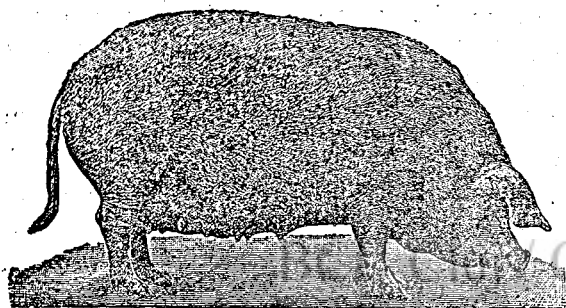
Signer F. és R.

Motorspecialistáktól, Budapest, V., Kálmán-utca 15.

1871. III.

Yorkshire-sertések

erős, nagy, csontos példányok, tenyésztésre kiválóan alkalmasak, eladók Lovag Aubin Károly gazdaságában

Királyhalmán (Nagy-Küküllő-megye) u. p. Alsó-Komána, M. Á. V. Homoród-Kőhalom.

Bővebb felvilágosítást

tulajdonos ad, ki előjegyzéseket is elfogad. 1884

BUDAPESTEN

1865

AZ EGYETLEN

FÜGGETLEN

ELLENZÉKI

nagy napilap

„Az Ujság“.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre	28 kor.
Fél évre	14 „
Negyedévre	7 „
Egy hónapra	2 „ 40 fill.

Megrendelési czim:

Az Ujság kiadóhivatala, Budapest VII. ker. Rákóczi-ut 54.

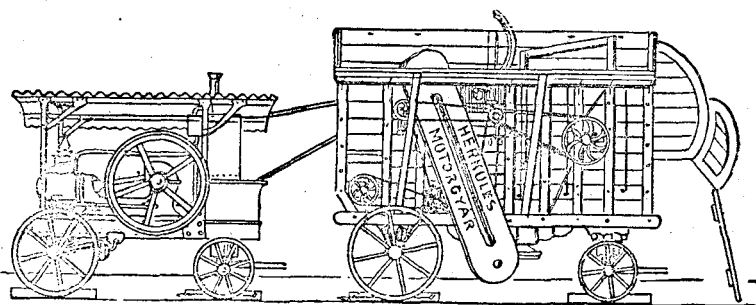
CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lőhész-cséplők, tisztító-rosták, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, érszálók, őrlőmalmok, egyetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Gazdáknak fontos!

Legújabb rendszerű és minden gazda által könnyen kezelhető benzincseplőgépeket, fekvőmotorokat malom, és téglyagári berendezéseket kedvező fizetési feltételek mellett, legolcsóbban szállít a

HERKULES-MOTORGYÁR Budapest, V. Váci-ut 30.

Kiünő munkáért teljes szavatosság. — Gőzgépek cserébe vétetnek. — Ártap és elismerő levelek ingyen és bérmentve. 1855

Olcsó tüzelőanyaggal dolgozó

Szivógázmotorok

Óriási megtakarítás tüzelőanyagban. Üzemköltség óránként és lóerőnként csak 1—1½ fillér! — Legolcsóbb és legszabályosabb üzem! Legmesszebbmenő szavatosság! —

● Benzin- és nyersolajmotorok. Motoros cséplőkészletek. ●

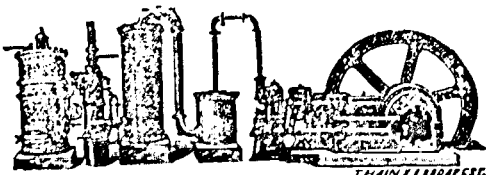
HAJÓS és TÁRSA okleveles mérnökök motorvállalata

1809

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9. szám.

Telecon 66—69.

Arjogyzók és költségvetés ingyen.

Répa- mag

óvári, oberndorfi,
eckendorfi javított
óriás

Prairie Királyné
és

Szekely

tengeri

Karós és törpe
babok

Gyorsfejlődésű

Magyar bikák

Poland-china kan
malacok

Pekingi gácsérok

Orpington kakasok

lámpanélküli

Költőgépek

Pekingi kacsa-, emdeni
Ind-, fehér és fekete
Orpington-

tojásokra

előjegyzést elfogad

Teleki Arvéd gróf

drassói uradalmi

intézősége, u. p.

Koneza.

1842

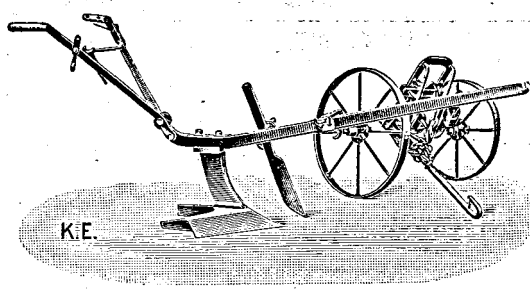
Hámozva

vagy

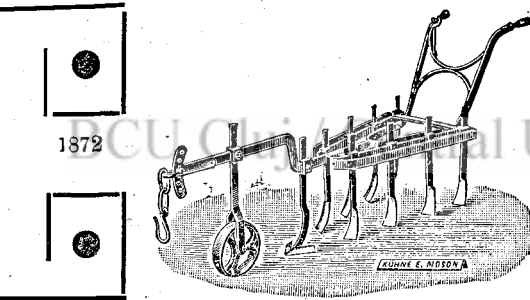
csávdáza és

száritva

a mi Linhárt és Rizsó tanárok
szerint jobb, mint impregnált.

Herrmann-féle altalajmivelő ekéket,

Herrmann-féle kukoriczakapálókat
és mindennemű egyéb gazdasági eszközöket,
Osborne aratógépeket szállít:

KÜHNE E. mezőgazdasági
gépgyára

MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI. Váci körút 57/a

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1.970.340.-
Fartalékok	764.760.16
Összesen:	2.735.104.16 K.
1901. évi fölösleg	90.349.- K.
1902. " " "	59.782.26 "
1903. " " "	109.331.73 "
1904. " " "	72.438.23 "
1905. " " "	61.730.60 "
1906. " " "	39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak
az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban ré-
szesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár
ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

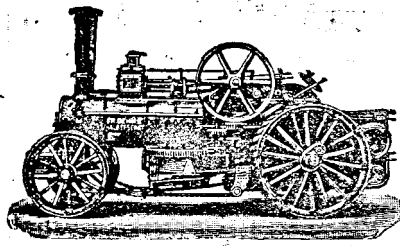
Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartal-
lékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os
díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen
biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906.
évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosítá-
sukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül
vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és
fényképpel minden irányban készséggel szolgál.

1018

az igazgatóság.

Dehne Fr. gőzekegyára Halberstadtban.

1835

Gőzekemondonyai hízagpótló fon-
tos újításokkal vannak ellátva.
Az eddigieket minden irányban
megelőzik. Versenyképes árak, ked-
vező fizetési feltételek.

Vezérképviselőt:

TIMÁR EDE
Budapest, Lipót-körút 28. sz.

Fiumei Kávébehozatali Társaság

Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék

Tea és Rum különlegességek.

kolozsvári főoktelepe Mátyás-király-
tér 12. (Telefonsz. 475.)

o o Oránként friss-pörkölés. o o
Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm
3 korona 80 fillér. Zamatja és kitűnő
íze felülmúlhatatlan. o o o o o o

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK
ÚJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE
WOHANKA-FÉLE JAVÍTOTT

ECKENDORFI MAM MUTH OBERNDORFI
TENYÉSZTÉSE VEGETÁRIUM ALAPJÁN.
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM ÉS TÖMEGTERMELES
SZAVATOLÁS MELLETT

WOHANKA és TÁRSASÁG BUDAPEST
V. VÁCI KÖRÚT 76.
HELLER MÓR ÜZEM

Hirdetmény!

Alólírott szövetkezet telepén még a készlet tart mintegy
1 1/2 millió 150 különféle fajú a legnemesebb

Bor és Csemege-szőlő fajokból őszi szedésű, gondosan elver-
melt, minden **szőlőbetegségtől mentes**, a faj azonos-
ságaért teljes szavatosság mellett
ajánlja sima szőlővessző készletét,
továbbá igen szép 2-3 éves gyü-
mölcsfa ojtványait, n. m.: Alma,
Körte, Kajszin, Őszi-barack, Cse-
resznye, Megy, Birs, Ojtót-Eper,
Eper, Akác és Gleditria magoncát, Diszfákat, virágzó cser-
jéket és felfutókat, Diót remek, szép különféle fajú és nagy-
ságu fenyőket a legjutányosabb árakért pontos kiszolgálás
mellett ajánl a tavaszi időnyre. 1839

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.
Megrendelések: Az első kecskeméti szőlő és gyümölcsstermelő
szövetkezet címére intézendők Kecskemétre.

Eladó házhelyek.

Kolozsvár legszebb jövőjű,
nagyon fejlődő városrésze-
ben — az új színház köze-
lében — az Erdélyi Gazdasági Egylet telkén, az Attila-utcában
még néhány jó házhely eladó. — Bővebb értesítés: naponta dél-
előtt 11-1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazda-
sági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Attila-utca 2. sz. alatt.

● Csatornázás! Vizvezeték! Villanyvilágítás! ●

1590

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 50. sz. a. kaphatók.

Legujabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, díszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 50. szám.

Teljes jótállás kitérő cséplésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett

Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteitkettős tisztító szerkezettel.

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep

Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-u. 50 sz. mindenkor üzemben láthatók.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkifűnőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély), Gróf Mikos Kelemen úrnál, Magyarcsutva (Erdély), Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több sz. a. kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb Üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KALLAI LAJOS féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkifűnőbb bevételek, a magyar gazdaközönségnek.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 50. sz. a. kaphatók.

N A Y és R O N A

Gép, fecskendő és szállítóeszkögyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság és iparüzem számára.

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.

Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cím:

Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762 Telefon 311.

Piros Delaware vessző

sima 30.000 drb. I. oszt., ezre 20 frt. II. oszt. 15.000 drb. ezre 10 frt. Fajtisztaságért felelősség!

2 éves bor és csemege fás és zöld

oltványok, a legkifűnőbb Chasselas, Muskotály és különleges csemege fajokban.

Európai és amerikai

sima gyökeres vessző, mérsékelt áron.

Árjegyzéket mely a „Delaware“ s az összes fajok részletes ismertetését és sok hasznos tudnivalót tartalmaz — ingyen és bérmentve küld:

SZÜCS SÁNDOR ÉS FIA

szőlőtelepe

1793 **BIHARDIÓSZEG 14.**

„AGRÁRIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen téglyacélekefej. Páncélacél-kormánylemez. Magasított acél-ekefej. Porvédő kerekek. Acél gerendely.

Tiszta acélananyag a járt hámorainkból.

1457

Sürgönycim: „Agraria“ Budapest. Rövidített levélcím: „Agraria“ Budapest. V., Váci ut 2.

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyárának Vezérügynöksége

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsőstátér. Főter 9.

1729 **Sárospatak,**
Kossuth Lajos-u. 70.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149. Postatakpénztári Cheque számla: 15603 Cheque számla: a Magy. Ieszámit. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTYLYA

utján törlesztéses jelzálogköcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri bírtokiv.

VÁLTÓ

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre — a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községszi szövözeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállit csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gözcsapló-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egyetemes acél-ekeket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészgári berendezéseket, Szecskaavágókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, cukor, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. — Műtrágya, erőtakarmányok Derbymeasse, zsák, ponyva stb. stb.

Fajtiszta vetni való

burgonya.

Haas Ignác kemecei és görögcsallási gazdaságaiban vetési célokra következő — fajtiszta burgonyafajok rendelhetők:

Hortensia, Imperator, Prof. Maerker métermázsánként . . . . . 5.— kor.

Magyar kincs, Reichskauzler, Aspasia, Hatzfeld hercegnő, Nansen mm.-ként 7.—

Up to Date, St.-Wenzel, Dabér, Gratia, Sas métermázsánként . . . . . 9.—

ab Kemece vagy Görögcsallás állomás. Zsákok önköltségen számíttatnak. Wagon-rakományok vételénél, külön egyezség szerinti mérsékeltbb 1826 árak. — Rendelések

Haas Ignác

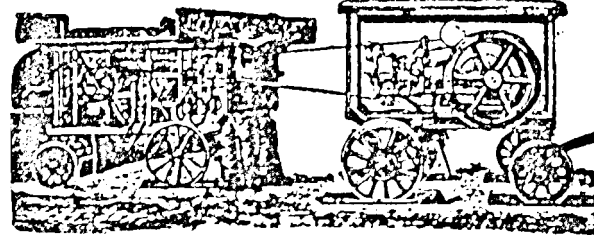
Nyiregyháza

cimre kértnek.

A legmegbízhatóbb és legegyszerűbb kezelési

„GLÓRIA“

benzin-petrolin motorok és motor-cséplőkészletek gazdasági és ipari célokra.

KALLAY motorgyárában

Budapest, VI., Nagymező-utca 43

szerezhetők be jótállással legolcsóbb árban. 3-5 évi részletfizetésre. 1860

Tessék ezen szakértő cégtől árlapot kérni. — Használt gőzgépek cserébe vétetnek. —

1877

Szigeti Lajos utódal

HÉJJ és STIASNY

szilgyártók, nyergesek és bőröndösök

BUDAPEST, VIII., Múzeum-körút 10/c sz.

A legnagyobb raktárt tartunk nyergesekből, lészerszámokból, mindennemű lovagló- és utazási cikkekkel s minden készítményünk elegáns és tartós kivitelű. Ugy lófűszerezési tárgyakkban, mint bőröndökben és általában bármiféle utazási cikkekben a legfinomabb és legszebb kapható, még pedig úgy a szerényebb, mint kényesebb igényeket kielégítő. Tartalékos tiszték részére a fegyvergyakorlat tartamára kompl. nyergeszerrel kölcsön is szolgálunk.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HAZAI IPAR!!

WOHANKA FELE
KÉTÜTEMŰ NYERSOLAJ-
MOTOROK és LOKOMOBILOK
ÜZEMKÖLTSÉGEK NAGYSÁGSZERINT

1 1/2-2 FILLÉR
ÓRÁNKÉNT és LOERÖNKÉNT
NINC S ROBBANÓ és TÜZ-VESZÉLY.
MINDEN PENZÜGYÖRI ELLENÖRZÉS
és ENGEDÉLY NÉLKÜL.

WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST
NY. VÁCI KÖRÚT 76.

HAZAI IPAR!!

1811

Gyakorlati oklevéllel és 21 évi gyakorlattal valamint jó bizonyítványokkal rendelkező

gazdatiszt

ki az összes gazdasági teendőkben teljesen jártas máj. 1-sejére

kezelő gazdatiszti

! állást keres; !

szükség esetén hajlandó 6000 korona óvadékot készpénzben letenni.

Cime és bizonyítvány másolatai a kiadóhivatalban.

1881

Haszonbéri hirdetés.

Udvarhelymegyében Hom.-Szentpálon a brassói utvonalon, a vasuti állomástól ötnegyed óra távolságban fekvő tagosított birtok, mely a hozzá tartozó erdőrészszel 1000 hold s melynek beltelke területe 20 hold az ezen lévő 12 szobájú lakházzal és több gazdasági épületekkel együtt több évekre haszonbérbe adatik, s azonnal át is vehető.

Értekezhetni: **Gyarmathy Ferencz** tulajdonossal, **Székelyudvarhelyt.** 1867

CSABAGYÖNGYE

már július hóban érő, bőtermő, igen jól szállítható muskatály szőlő-ujdonság, sima és gyökeres vesszők és egyéb **exquisit** szőlőfajták árjegyzéke

1854 **megjelent.**

Sajgó, posta: **Szécsény**

Siposs Imre

ny. kir. jbiró szőlőszetéről.

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfölözőgép 0.08% zsirtartalomra fölöz. Ezt bizonyítja a Magyarországi vezérképviselő, a **GEITNER és RAUSCH** cég Budapest, VI., Andrassy-út 8. kezeiben lévő, hivatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép tartósságát is dicséri. Teljes tejjgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra.

Árjegyzék és ajánlat ingyen! Alapítva 1865. 1856 Számos első kitüntetés!

Törlesztő kölcsönök.

Az Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Acetylen világítási berendezések,

önálló teleppel, a szabadalmazott **LUX** készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő carbid a vízbe eső rendszerű teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli

berendezések.

Specziálítás: önálló kis telepek. (Elektrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Kezelés nincsen. olcsó vételár! Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges löerő 6 fillérbe kerül. Motorok: benzine, gázra, nyersolajra stb.-re bármilyen czélra.

FEJÉR és SCHMIDT

Budapest, Eötvös-tér 2. szám.

1807 (a.)

Gyors és olcsó lebonyolítás.

GŐZEKÉKET, = GŐZ-UTIHENGEREKET =

1758

és

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtokéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50

BUDAPEST—KELENFÖLD

a vasutállomása szemben.

GRAND PRIX a párisi 1900. évi világkiállításon.

1787 II.

Kwizda-féle

Restitutionsfluid.

Cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére. — Egy üveg ára 2 kor. 80 fillér. 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősítőül, ina. merevségénél stb. az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat.

Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi-szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz 1'40 K — 1/2 doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle LÁBSZÁR-VÉDŐ gummiból.

szabadalmazott Pneumatic-lábszárvédő gummiból és légpárnával

szürke, fekete, barna és fehér színben és négy nagyságban készítettnek és pedig a bal és jobb lábak részére, a-b-nél mért terjedelem szerinti:

1 sz. . . . 20—22 cm. || 3. sz. . . . 24—27 cm.
2 sz. . . . 22—24 cm. || 4. sz. . . . 27—30 cm.

Ára darabonként

1. sz. Kor. 5'50, 2. sz. Kor. 5'90, 3. sz. For. 6'40, 4. sz. Kor. 7'30

1. sz. Kor. 5'90, 2. sz. Kor. 6'40, 3. sz. Kor. 6'80, 4. sz. Kor. 7'70

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve. Főraktár:

KWIZDA JÁNOS FERENC

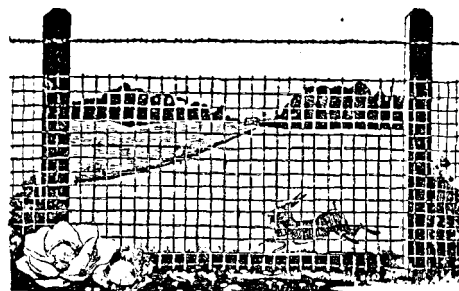
cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógy szerész, Korneuburg, bei WIEN.

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK

Szülőtermelőik

figyelmébe!

figyelmébe!

Mezőgazdák

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII. Üllői-ut 48/13.

ajánlja kizárólagosan szabadalmazott **Hungária sodronyfonatát**, mint a legcél-olcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szülő- s mezőgazdaságra néve rendkívül fontos és világszabadalommal védett találmány előnye: Olcsóság!

Horganyozott vassodronybol készül, (nem kell befesteni): körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel,

Készletben: 1, 1 1/2 és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség: 1'2 1'4 1'6 1'8 2— 2'2 2'5 2'8 mm

Ár □-méterenkint: 40 50 60 70 80 94 112 132 fillér

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 1'2 1'4 1'6 1'8 2— 2'2 2'5 2'8 mm.

Ár □-méterenkint: 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeikért számított négyzetméterenkint 1 fillér, de egy köldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tuskékek, tehát az átmozgást megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronykötekek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálaik összecusúsása tehát ki van zárva. 1/2 m. és 75 cm. magas fonat kapható az 1 m. és 1 1/2 m. magasnak középen való elvágása révén.

Könnyű kezelése: Kéznel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Ez által a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tuskésodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tuskés sodrony ára méterenkint 6 fillér, horganyozottan, 6 cm. tuskétávolsággal.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat sodronyfonat és kovácsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostélyokat, ökörszajkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózórostákat, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1874

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Hirdetéseket jutányos áron felvállal a lap kiadóhivatala

A keresztesi gazdaságban
eladó 6—8 waggon
elsőrendű vetni való
Hópehely Burgonya.
Bővebb felvilágosítást ad:
Salamon György gazdatiszt,
= Keresztes u. p. Torda. =

1879

„NOXON“ Canada-kaszáló-gépeket
elsőrendű gyártmányt
Kévekötoeket, Arató-gépeket, Fűkaszálókat,

melyek kifogástalanul dolgoznak, szállítanak:
MAYFARTH PH. és TÁRSA, BÉCS II/L.
gépgyára és vasöntődéje.
M. m. Frankfurt, Berlin, Párizs,
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

Figyelmeztetés
Mastin a Doctor Trnkóczy krajnai hizlaló és védőszere. Kereskedésekben is kapható s a legmagasabb kitüntetésekben részesült. — Gondos gazdák minden tenyészállatnak adják s ezrivel küldik a köszönő iratokat. Trnkóczy-gyógyszertár 1689 Laibach. — Postán küldve 5 csomag ára 2 korona 70 fillér.